

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnistvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic.“

Dne 6. t. m. imela je „Zveza slovenskih posojilnic“ prvi redni občni zbor v Celji. Po svojih poslancih so bile zastopane posojilnice: Celje, Mozirje, Žavec, Šoštanj, Maribor, Ptuj, Ljubljana (okolica), Postojna, Ormuž in Št. Jakob v Rožu na Koroškem; tiste posojilnice pa, ki niso poslale zastopnikov k zborovanju izjavile so pismeno, da se strinjajo s sklepi, ki so ukrenejo.

Zborovanje je otvoril ob 1/11. uri načelnik zveze g. Mihael Vošnjak s poročilom o delovanju načelstva zveze v pretečenem letu. V prvi vrsti poroča, kako so se izvršili sklepi zadnjega izrednega občnega zbora in sicer:

1. Tiskane menjice s slovenskim tekstom: Dotično prošnjo je načelstvo pri finančnem ministerstvu ušlo in vsled te vloge so se posamičnim posojilnicam poslali obrazci slovenskih menjic na pregled in tudi je vlada od Ljubljanske trgovske in obrtniške zbornice zahtevala poročilo o slovenskih menjicah oziroma o tekstu, kar je gotovo znamenje, da bode dala vlada v kratkem tiskati menjice s slovenskim tekstom. Stvar se seveda že dolgo časa vleče in med tem je načelstvo zveze si naročilo omenjenih tiskanih menjic, ki so se posojilnicam na zahtevanje poslale.

2. O zadevi društvene tiskarne poroča načelnik, da je v dogovoru zaradi tiskarne. Med tem je pa načelstvo pustilo tiskati sestavljene in od posameznih posojilnic sprejete obrazce potrebnih tiskovin pri „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, katera ima po dogovorjeni nizki ceni zalogo vseh obrazcev.

3. O prošnji načelstva na ministerstvo notranjih zadev poroča načelnik, da se je ušla prošnja, da bi vlada ukazala hranilnicam, dajati posojilnicam posojila po 3% obrestovanju iz svojih rezervnih fondov, a vlada je odgovorila, da ne zamore v tej zadevi kaj storiti.

Vsled te rešitve si je načelnik zveze gospod M. Vošnjak lansko leto o potovanju Njegovega Veličanstva izprosil avdienco pri grofu Taaffe-ju v Ljubljani, ki mu je zagotovil, da se bo na to prošnjo v nameravanem načrtu nove postave o hranilnicah po mogočnosti ozir jemal.

4. Da bi dobivale posojilnice potrebni kredit iz centralne blagajne poštne hranilnice je načelstvo poslalo petico na državni zbor, ki bi naj poštno-hranilnično postavo o tem oziru premenil.

K točki 2. dnevnega reda se omeni, da se je vsestransko odobrilo in priznalo praktično sestavljenje potrebnih tiskovin in da se je cenik tiskovin razdelil med zastopnike posamičnih posojilnic.

Točka 3. dnevnega reda so davki posojilnic. pri tej priliki opozoruje načelnik posojilnice na postavo o olajšavi davkov pri posojilnicah od 27. decembra 1880 in priporoča, da naj dajejo le udom posojila, ker le tako zamorejo rabiti koristni omenjene postavbe. Dalje naj bi vsaka posojilnica ustanovila posebni rezervni fond (za izgube) in naj bi se temu fondu prikladal letni dobiček, ker neso taki zneski podvrženi davkom. Ker je visokost združnih deležev tudi važen faktor za podlago davka, se je tudi o tem razgovarjalo in videti je bilo, da tudi poslanci in zastopniki slovenskih posojilnic neso jednakega mnenja o visokosti deležev, ravno tako kakor na Nemškem, kjer sistema „Schultze-Delitsch“ in „Raiffeisen“ zastopata si nasprotna načela; jeden je za visoke, drugi za nizke deleže.

Točka 4. Kako bi se naložili rezervni fondi? Načelnik je mnenja, da naj bi se nakupile državne listine, ker obresti od teh neso davkom podvržene; večina navzočih je pa tega mnenja, da bi naj, kakor do zdaj, ostali rezervni fondi za obrtnijo in zaradi tega, da posojilnicam ne zmanjka denarja.

Zanimiva je bila 5. točka dnevnega reda, namreč o ustanovitvi novih posojilnic. Načelnik poroča o dozdajnjem delovanju zveze in omenja, kako se bo v prihodnje delovalo. Posebno se je razgovarjalo o nameravani ustanovitvi slovenskih posojilnic na Gorškem in v Istri.

Točka 6. Kako se ima ravnati pri dovoljevanju posojil? Vsprejelo se je vsestransko načelo, da se pri dovoljevanju posojil na osebni kredit gleda v prvej vrsti na značaj prosilca gledé delavnosti, zanesljivosti itd. Važno je tudi, da se izvan kraja posojilnice nastavi zaupni možje. Kmetje naj le podpišejo dolžna pisma; če se rabijo menjice, naj posojilnice rabijo samo takozvane lastne, suhe menjice, da se prihranijo stroški protestov.

Točka 7. Priznalo se je, da je potreba strokovnjakega lista in se je sklenilo, podpirati glasilo zveze slovenskih posojilnic časnik „Zadruga“. V „Zadrugi“ se bodo tudi trimesečni sklepi objavljali. (Točka 8. dn. reda.)

Točka 9. in 10. dnevn. reda. O določbi §. 6. pravil zveze. Načelstvo se je naprosilo, da sestavi stalna pravila, katera naj predloži prihodnjemu izrednemu občnemu zboru, ki bi naj se znabiti jeseni v Ljubljani vršil.

Postavili so se tudi redni doneski posojilnic v blagajnico zveze; posojilnice bodo brezplačno dobivale po potrebi 10—20 iztisov „Zadruga“, katere potem med zadružnike in zaupne može razdelé, da se zadružništvo razširi in oživi.

Razni nasveti, točka 11. dnevn. reda. Načelnik zveze priporoča, da se upelje redna amortizacija in sicer na ta način, da bi se pri poluletnem plačevanju obrestij plačalo tudi 5% posojila.

Zveza slovenskih posojilnic obsega 20 posojilnic; 17 posojilnic že posluje, 3 se pa še le bodo registrovale, ki bodo v kratkem začele tudi poslovati. Na Štajerskem jih je 10, na Kranjskem 6, v Istri 2, na Koroškem in v Gorici po jedna.

Vse imajo uplačanih deležev 176 345 gld., hranilnih ulog 867.021 gold., rezervnega fonda 55.978 gld. in izposojenega 1.159.005 gold. Izmed omenjenih 20 posojilnic se jih je 11 ustanovilo od leta 1881.

Natančno poročilo o tem občnem zboru bode prinesla prihodnja številka „Zadruga“.

Makso Veršec.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 10. aprila.

Česki listi zahtevajo, da se za Česko imenuje posebni deželni minister, kakor ga ima Galicija, kateri bi zastopal česke interese v ministerskem sovetu. Prazak je še premalo storil za česko deželo, da bi bil vreden njenega zaupanja. Zato naj Prazak postane definitivni justični minister, kjer je na svojem mestu, a za Česko naj se imenuje nov deželni minister.

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

XIV. Poglavlje.

Zaušnica.

(Dalje.)

— Ali veš ti, — nadaljeval je strogo carjevič, — da takim knezom, kakor si ti, na trgu stavijo vešala, in ti sam nesi vreden svojega zipuna. Ko ne bi mi bil ti danes storil take usluge, velel bi vas vse poloviti in odpeljati v slobodo. Zaradi tvojega današnjega dobrega dela odpuščam ti vsa prejšnja roparstva, in pri očetu hočem govoriti zate, če prideš prosit odpuščanja.

Hvala za tvojo prijaznost, carjevič! pa še ni prišel čas, da bi šel prosit carja odpuščanja. Težki so moji grehi pred Bogom, in velike so moje krivde pred carjem; ne verjamem, da bi mi jih odpustil car, a ko bi mi jih tudi odpustil, ne zapustil bi svojih tovarišev!

— Kako? rekel je čudeč se carjevič: — tedaj ti nečeš opustiti ropanja, četudi ti obetam, da ho-

čem prositi zate? Ali rajši ropáš po cestah, kakor bi pa pošteno živel?

— Perstenj je pogladil svojo črno brado in zvito se je nasmeljal, in pokazali sti se dve vrsti belih zob, od katerih je njegov zagorel obraz postal še zamolklejši.

— Carjevič! — rekel je on: — zato je ščuka v morji, da ne bi dremal karas. Jaz nesem vajen niti vojne službe, niti kupčije. Z Bogom carjevič; blizu se že vzdiguje prah; treba se je vrniti; riba išče, kje je globokeje, a nas jeden, — kje je trdneje.

In Perstenj je izginil v grmovje, odpeljavši za seboj svojega konja. Razbojnik so se pogubili drug za drugim v grmovje, a carjevič in Serebrjani jezдила sta dalje sama in kmalu sta srečala oddelek konjice, kateremu je zapovedoval Godunov.

Kaj je delal car ves ta čas? Poslušajmo, kaj govori pesen, kako opisuje narodno mišljenje tega veka.

Što vozgovoril groznij carj:

„Ah, vi goj jesi, knjazja moji i bojare!

„Nadevajte platje černoje,

„Sobirajte k zautrenji“)

„Slušaj pa carjeviče panihidu“)

„Ja vseh vas, bojare v kotle svarju““

*) jutranjej službi božjej; *) črno mašo; *) skuham.

Vse bojare ispugalisja,
Nadevali platje černoje,
Sobiralisja ko zautrenji,

Slušaj pa carjeviče panihidu.

Prijehal Nikita Romanovič,

Narjadilsja*) v platje cvetnoje,

Privel s soboj mlada carjeviča,

I postavil za dverjmi severni.

Što vozgovoril groznij carj:

„Ah, ti goj jesi, Nikita Romanovič!

„Što v glaza-lj*) ti mne nasmehaješja?)

„Kak upala zvezda podnebesnaja

„Što ugasla sveča vosku jarago

„Ne stalo u menja*) mlada carjeviča.“

Što vozgovoril Nikita Romanovič:

„Ah, ti goj jesi, nadeža*), pravoslavni car!

„Mi ne stanem*) po carjeviče panihidu petj

„A stanem mi pet moleben za zdravnj*)“

Obral carjeviča za belu ruku,

Vivodil*) izza severnih dverej.

Što vozgovoril groznij carj:

„Ti, Nikita, Nikita Romanovič!

„Ešče čem mne tebja požalovatj*)?)

„Ili tebe polcarstva datj?)

„Ili zolotoj kazni*)“), skolkjo nadobno*)“)

„Ah, ti goj jesi, carj Ivan Vasiljevič!

*) oblekel se; *) v oči li; *) nemam; *) nada; *) ne bodemo; *) molitev za zdravje; *) pripeljal; *) nagraditi; *) zlatih denarjev; *) treba.

Kakor se poljskim listom poroča, se je pred-
včeraj načelnik poljskega kluba, dr. Grobolski, več
ur razgovarjal z ministri Taaffejem, Dunajevskim in
Ziemialkovskim o decentralizaciji železnice.
O organizaciji državnih železnic se bode vse že mej
parlamentskimi počitnicami definitivno določilo.

Hrvatski sabor bode sklican konci tega
meseca. Vlada s skrbjo pričakuje, kako se bode
vršilo to zasedanje. Narodna stranka se še vedno
ni preorganizovala, ostala bode onemogla, kakor
je bila poprej. Vse je tedaj zavisno le od opozicije,
vender ni misliti, da bi ta spremenila svojo taktiko.
V tem se pa ban trudi uvesti nekatera izboljšanja
v deželni upravi, zlasti izpolniti prazna mesta veli-
kih županov in podžupanov. Deželna vlada je tudi
sklenila osnovati kmetijsko šolo v Požegi in bode
deželnemu zboru predložila dotično predlogo. Poleg
tega se bode deželni zbor bavil z adresnim načrtom
in predlogom, da se odpošlje regnikolarna deputa-
cija v zadevi narušenja ustave.

Cesar je imenoval državnega sekretarja pod-
maršala barona Fejervary-ja **ogerskim** honvednim
ministrom. — Preiskovalni sodnik v Pešti izpustil
je 12 zaprtih anarhistov, mej njimi 2 ženski. Pa se
vendar neso kar izpustili, temveč oddali policiji, da
jih policijsko kaznuje. — Ogerski listi poročajo, da
so zasledili razna izneverjenja pri sedmograški žel-
eznici.

Vnanje države.

V Petrogradu se zopet govori, da odstopita
minister Tolstoj in stavbeni minister Possiet. Trdi
se, da Kahanov postane minister notranjih zadev,
to bi pomenilo, da se **Rusija** misli obrniti na bolj
svobodomiselnega pota. Sicer je pa treba čakati, ali
se ta vest obistini. Car potuje maja meseca s ca-
rico v Varšavo. Je-li to v kakoj zvezi s premem-
bami, ki se imajo uvesti v upravo na Poljskem, se
ne vé.

V **italijanskej** zbornici je Bianca grajal
vladno politiko. Pridruženje Italije k centralnim vla-
stem koristilo je le avstrijskim interesom na Balkanu.
Tripelalijanca ni Italiji nič olajšala varovanja njenih
interesov ob Srednjemzemskem morju, pristop Ru-
sije bo pomen Italije v tripelalijanci samo pomani-
šal, zato bi se morala Italija pridružiti zapadnim
vladnim.

Francoski senat je vsprejel finančno kon-
vencijo s Tunisom in je bil potem odložen. — Zbor-
nica poslancev je po nekaterih opombah vojnega mi-
nistra, generala Campenona, skoro jednoglasno skle-
nila, preiti k specialni debati o zakonu o naboru
vojaških novincev, ki se takoj začne, ko se zopet
snide zbornica. Zdaj se je zbornica odločila do dvaj-
setega maja.

Ostavka **rumunskega** ministerskega pred-
sednika Joana Bratiana imela je kaj velik upliv.
Zbornica poslancev mu je takoj zjavila svoje zau-
panje ter ovrgla svoj presoji ukrep in ob jednem
izrekla da je pripravljena ustreči njegovej želji, ter
začeti specialno debato o reformi ustave. Senat
je sklenil prositi ga, da naj ostane na svojem me-
stu. Sam kralj ga prosi, da naj umakne svojo de-
misijo. Verjetno je, da pri takej splošno izraženej
želji, ostane Bratiano. Ko bi pa vendar bil tako
trdovraten, da ne bi hotel ostati, bode se pa pred-
sedniku senata gospodu Demetru Ghiki naročilo, se-
staviti novo ministerstvo, ki bode zopet le prehod k
Joan Bratianovej vladi. Res malo zbornic v Evropi
je tako postrežljivih vlad, kakor rumunska, k več-
jemu nek deželni zbor v Avstriji. Kako lepo bi bilo
za ministre, ko bi bilo povsod tako.

Že večkrat smo trdili, da je **Nemčija** le na
videz ustavna država, v resnici pa absolutistična.
Povsod vlada volja železnega kancelarja, kateri ume
zatreti ali odvrniti vsako svobodno postopanje nem-
škega državnega ali pruskega deželnega zbora. Pru-

sija še nema odgovornega ministerstva, kakor druge
ustavne države. Knezu Bismarcku so pa še te na-
rodove pravice preveč, najrajši bi vse zatri. Po
njegovem mnenju je že sama želja po odgovornem
ministerstvu pregrešna. In ko je nova nemška svo-
bodomiselna stranka to stvar vzela v svoj program,
spravil je zvezni svet na noge, da protestuje proti
temu. Ko je uvidel, da državni zbor ni pripravljen
ustreči njegovej želji, da bi kar tebi nič meni nič
dovolil podaljšanje socialističnega zakona, obrnil se
je do cesarja, da naj on s svojim uplivom pritiska
na zbornico. In res, ko se mu je predstavilo pred-
sedništvo državnega zbora, izražal je cesar željo, da
se podaljša omenjeni zakon. Ko pa katoliki v držav-
nem zboru neso glasovali kar za podaljšanje tega
zakona, ampak ga izročili posebnej komisiji v pre-
tres, slišali so kmalu od naučenega ministra, Bis-
marckovega tovariša, v deželnem zboru, kaj hude
napade. Zdaj je pa Bismarck podal celo svojo demisijo,
ker mu ne gre vse po volji, s tem boče pri-
tiskati na cesarja Viljema in na vse Nemce, ki
skoraj vsi vedo, da se njegove državniške zmožnosti
ne dajo lahko nadomestiti. Ali bode to omečilo
Nemce, pokazale bodo prihodnje volitve v državni
zbor, ki bode gotovo kmalu razpuščen.

Dopisi.

Iz Kamnika dne 7. aprila. [Izv. dop.]

Neprijetno opravilo je polemizovanje samo ob sebi
že, neprijetno tem bolj, če se mora o nasprotniku
reči, da so njegovi napadi po vsebini neresnični, po
obliki nespodobni. Te dve lastnosti značite napade
Kamniškega dopisovalca Slovenčevega na naše meš-
čane, pred vsem ni našega župana. Sovraštvo in
strast narekujeta te dopise — in strast je slepa!
Molčali smo dolgo ne hoté urednika slovenskega
lista, ki se varuje, — kar je gotovo prav, — ši-
riti prepir, ki ga je že takó odveč mej nami, pri-
praviti v zadrego, molčali smo, v svesti si, da oni
krivični iz sovraštva izvirajoči dopisi mej Kamniš-
kim prebivalstvom ne bodo imeli nikacega učinka
— a zdaj je preveč! Kdor živi mej nami, smijal
se bo dopisom, a komur so razmere naznane, me-
nil bo, da se godé v našem mestici stvari, ki ga
stavijo v globi nad Sodomo in Gomoro. Poroča se
o samih „biđeršturmarijah“, tako da bi človek mislil
da gospodujejo v Kamniku sami pravi pravcati Turki.
Vse to je baje pouzročil liberalizem. In kaj je na vsem
tem? Za časa prihoda presvitlega cesarja ste se
na Grabnu res dve kapelici odpravili, ker jih je
bila nesrečna roka zidarjeva preveč na cesto posta-
vila in se je to tedaj storiti moralo. Kdo je tu
kaj verski čut koga družega žaliti hotel? bi bil li
„konservativen“ župan drugače postopati mogel,
nego je postopal liberalni? — Sedaj je zopet nekje
pri Podgorji padel spominek — kakor poroča do-
pisovalec, ki pri tej priložnosti prav ljubeznivo,
kakor se spodobi omikancu — pritakne, da so bili
oni, ki so ga podrli baje „tudi pijani“! Nam
o tem ni nič znanega. Vendar spominek je bil
star, kar dopisovalec sam priznava, mogoče, da se
je sam zrušil, kar se je tem lagje zgodilo, ker je
stal na jednem samem kamnitnem in razpokanem
stebru — gotovo pa ga ni ugonobil Kamniški libe-
ralizem. Gospoda le dostojneje in pravičneje!

Kaj pa dá je izvir vsem tem napadom in
temu sadu, to je dopisnik dovolj jasno pokazal. Izid
zadnje volitve v odbor meščanske korporacije, ta

mu ne da zatisniti očesa. Delalo se je pred volitvijo
od „konservativne“ stranke s hudim naporom. Bile
se pojedine in seje blizu farne cerkve; tem se je pri
tej priložnosti sklepalo, tam so se delali strategični
naerti, ki so imeli za veke ugonobiti „liberalizem“.
Gospod, ki je celo stvar vodil, bil je gotov zmage
A kako iznenadenje! Dobil je za-se in za njegova
stranko le borih par glasov, niti „povabljeni“ neso
ostali zvesti! In zakaj ne? Prepričani so bili, da je
premoženje Kamniškega mesta v tacih rokah, da v
bolje priti ne more, to je vse, to je tudi uzrok, da
je tako zvana „liberalna“ stranka zmagala tako si-
jajno. Če se navajajo za to drugi uzroki, so ne-
resnični.

V našem mestici bi se živelo sedaj prav
mirno, prav zadovoljno. Stranke, ki nas je prej
nadvladovala, ni več, in narodnjaki živeli bi v naj-
lepšej slogi, ako bi se ne sejal nemir in sovraštvo
od one strani, kjer bi se moralo skrbeti pred vsem
za mir, kjer bi se morala oznanjevati ljubeze in za-
tirati medsebojno sovraštvo. Gospoda, to ni in ne
mora biti vaš poklic — žalostno, če bi bil! Ali ho-
čete res s takim postopanjem doseči posebne svoje
namene? Ali se niste že dovolj prepričali, da tako
ne gré, da se vam ravno zaradi takega postopanja
krči število soborilcev od dne do dne? — Pridite
že skoraj do spoznanja, da vse obrekovanje, vse
natolcevanje ne pomaga nič, razvidite že, da zmaga
vselej in povsod resnica nad neresnico! —

Od Save 8. aprila. [Izv. dop.] Pretečeni
teden se je vršila volitev načelnika in odbora za
okrajni zastop Sevniki. Po že znanem izidu volitve
v okrajni zastop ni bilo več dvoma, da pride vod-
stvo zastopa v domače narodne roke. Ipak je bila
tudi ta volitev zelo pomenljiva zaradi tega, ker je
izvoljen za okrajnega načelnika mož, do katerega
imajo Sevnici kakor tudi mi okoličani popolno
zaupanje. Izvoljen je namreč soglasno znani rodo-
ljub, pospeševatelj šole, za naš gospodarski napre-
dek in za občni blagor vneti gospod Franc Lenček,
veleposestnik iz Bianice. Zadovoljni smo jako, da
je prišlo vodstvo zastopa v spretne in poštene roke.
Da bi bilo dosti takih mož po Slovenskem, kakor
je naš novi okrajni načelnik! Za načelnikovega na-
mestnika je izvoljen naš prijubljen zdravnik gosp.
Medic. Tudi ves drugi odbor, ki obstoji iz petih
udov, je v krepkih narodnih rokah. Za odbornike
so izvoljeni gg.: Andrej Ivanc, notar Vršec, Zalokar
Josip iz Zagradca, Franc Cerjak in Anton Kljun.
Sami vrli narodni možje. Volitve so se vršile so-
glasno. Novemu zastopu priporočamo, da se resno
in vztrajno poprime svojega dela. Treba bo štediti
z denarjem in vendar tudi zanemarjene občinske
ceste, ki jih je zastop v svoje oskrbovanje prevzel,
popraviti in v boljši stan postaviti. Okrajni zastop
nema naloge, gotovega denarja nakopiti, kakor je
storil stari odbor, ki je hotel s tem, da je v sklep-
nem računu nekaj gotovine izkazal, volilcem pesek
v oči trositi, češ tako dobro smo gospodarili, da
smo celo denarja prihranili. A zamolčal je, da so
postranske ceste zanemarjene, za katere je bil de-
nar namenjen. To ni umno gospodarstvo! Še nekaj
bi priporočali novoizvoljenemu vodstvu. Dozdanji
načelnik je vsa dela kar skratka sam sprejemal.
To ni pravi pot. Povsod je navada, da se vsako

„Ne suli“ mne polcarstva, ni zolotoj kazni

„Toljko daj mne zlodeja Skurlatova:

„Ja svedu na to boloto židkoje,

Što ni tu li Lužu-Paganuju!“

Što vozgovoril carj Ivan Vasiljevič:

„Ešče votj tebe Maljuta zlodej“,

„I delaj s njim što hočeš ti!“

Tako se glasi pesen; v istini pa ni bilo tako.
Letopisci pripovedujejo, da je Maljuta še dolgo po
1565. letu ostal v milosti Ivana Vasiljeviča. Mnogo
carskih ljubljencev bilo je žrtva carskega sumnje-
nja. Že ni bilo več Basmanovih, ne Grjaznega, ne
Vjazemskega, pa Maljuta še ni nikoli skusil carske
jeze. On po prerokovanji Onufrevne ni prejel kazni
v tem življenji in umrl je slavne smrti. V samo-
stanskej cerkvi sv. Josipa Voloskega, kjer je poko-
pano njegovo telo, je povedano, da je pal za carja
v bitvi pri Pajdiji.

Kako je Maljuta opravičil svoje obrekovanje,
ne vemo.

Morda je Ivan, ko se je pomirila njegova raz-
dražena duša, pripisoval tako postopanje svojega
ljubljenca gošuflijevej gorečnosti; morda se pa tudi ni
popolnem odrekel sumnji na carjeviča. Naj je že
bilo, kakor koli, Skuratov ni izgubil carjevega za-

¹⁴⁾ ne ponujaj; ¹⁵⁾ Tu imaš prokletega Maljuto!

upanja, a od tega časa, bil je še dražji Ivanu. Do-
zdaj je samo Rusija sovražila Maljuto, a zdaj ga je
sovražil tudi carjevič sam. Ivan je bil zdaj jedina
opora Maljute. Ta občna nejevolja na Maljuto bila
je porok carju za njegovo zvestobo.

Cikanje na Basmanova tudi ni ostalo brez
uspeha. V Ivanovem srci ostalo je nekaj suma, če-
tudi ni brž poglano korenin, vender je jako ohla-
dilo njegovo prijaznost z nadtočajem, kajti car ni
nikdar odpustil onemu, katerega se je bal, četudi
bi se bil prepričal, da je bil ves njegov strah
prazen.

XV. Poglavje.

Poljubovalni obred.

Vrniti se moramo k Morozovu. Helenina raz-
burjenost v navzočnosti Serebrjanega ni odšla bistrim
bojarskim očem. Z začetka je mislil, da je bilo uzrok
snidenje z Vjazemskim, pa pozneje se je drugi sum
vkoreninil v njegovej duši.

Ko se je poslovil s knezem, spremivši ga do
vrat, vrnil se je Morozov v svojo sobo. Njegove
stare obrvi bile so strašno zježene, globoke gube
prikazale so se na njegovem čelu, bilo mu je vroče
in dušno. „Hlena zdaj spi“, — mislil si je, —

„ona me ne bode pogrešala; iti hočem na vrt, morda
si ohladim čelo.“

Morozov je odšel; na vrtu bilo je temno. Pri-
šedši blizu ograje, zagledal je belo žensko obleko.
Začel se je ozirati.

Zaljubljeno govorjenje osupnilo je njegov sluh.
Starec se je ustavil. Spoznal je ženin glas. Za ograjo
videl je nerazločno v nočnej temi jezdeca. Neznane
nagnil se je k Heleni, in govoril je nekaj z njo.
Morozov je pritajil dihanje, pa veter je pretresal
drevesne vrhove in nosil proč besede neznanca. Kdo
je bil ta neznane? Ali se je Vjazemskemu s svojo
vstrajnostjo posrečilo prikupiti se Heleni? Nerazum-
ljivo je žensko srce! Njemu se danes prikupi to,
kar mu je bilo včeraj zoprno! Pa saj ni Serebrjani
naznanil snidenja njegovej ženi? Kdo ve? Morebiti
mu je knez, katerega je on vsprejel, kakor sina, še
isti dan prizadejal krvavo razžaljenje, njemu naj-
boljšemu prijatelju njegovega očeta, njemu, ki je
bil pripravljen postaviti svoje lastno življenje v ne-
varnost, da bi skril Serebrjanega pred carsko jezo!

„Ni mogoče,“ — mislil si je Morozov, — „to
ni bil Serebrjani! Bil je kak opričnik, kak nov car-
jev ljubimec. Njim ni nič novega, onečastiti bojarja
starega rodú. A žena, zvita kača! Ali jo nesem lju-

delo po minuendo-dražbi odda. To tudi želimo in pričakujemo od novega vodstva.

To pa naj novoizvoljene zastopnike nikar ne žali in v njihovem resnem delovanju ne moti, da naši nemškutarji z njimi neso zadovoljni. Neki propali nemškutarski kandidat iz veleposestva ni mogel svoje razjarjenosti zaradi propada na tihem požreti. — Zarrrrenčal je torej v lističu Celjskega usnjarskega „Festungs-Vierecka“, pridavaje v svojem „Galgenhumorju“ izvoljenim narodnim zastopnikom razne priimke. Jaz poznam tega nemškutarskega Don Quixota že dolgo let. Zamrznil je v pretekli nemškutarski dobi in še zdaj moli ta kurioziteti kot čuden izrastek tiste dobe v naš čas. Zmiraj še misli, da bo on sam zajezil napredek slovenstva. Kar pohrustal bi nas. Živo se še spominjam, kako dobro ga je jeden njegovih pristašev karakteryziral, rekoč: „er ist beim grosswerden starck auf-gessen“. Starikav mož je že, pa ima tudi lastnost starih bab, kjer mu zmanjka stvarnih argumentov, poslužuje se osebnih napadov. — Nekako zaničljivo je omenjal v svojem dopisu posebno izvoljenih kmet-skih posestnikov. In vendar so krepki posestniki najimenitnejši steber človeške družbe in države. Se ve da le taki, ki se neso popolnem izgospodarili in zadolžili, ker pri teh se je bati, da postanejo breme občini, če so tudi prej veleposestniki bili. Ako ima kdo graščino, ki je vredna 30 do 35 tisoč gori pa je pravega intabuliranega dolga čez 40 tisoč ta mora priti pod nič, če je prej tudi bil „auf Unterlichtenwald“. Pošten in krepak posestnik biti ni sramota. Pač pa ne zasluži tak „veleposestnik“ tega imena, ki je svoje posestvo tako zagospodaril in zadolžil, da mu dolgovi sapo zapirajo in se ne more ganiti. Ta ni več pravi posestnik temveč le in abstracto.

Domače stvari.

— (V poročilu o obnem zboru „Narodnega doma“) pozabili smo omeniti, da je rodoljubni Ljubljanski trgovec gosp. Franjo Hren daroval za notranjsko veselico v Postojini ves les v vrednosti 240 gld. brezplačno. Vidno je tedaj, da je pred vsem od pripomogel k sijajnemu denarnemu uspehu te veselice.

— (V več listih) čitamo brzojavke, da pride na mesto umirovljenega deželne sodnije predsednika g. Gertscherja, nadsodnije svetnik dr. Viktor Leitmayer v Ljubljano. Odgovornost za to vest prepuščamo dotičnim listom.

tr. (K kmetijski enketi) so povabljeni vsi deželni poslanci, g. deželni predsednik baron Winkler in A. pl. Wurzbach, kot zastopnika vlade; za kmetijsko družbo predsednik K. pl. Wurzbach, gosp. Sevnik, veleposestnik, in G. Pirc, tajnik; potem sledeči gg. kot izvedenci: Anton Planinec, načelnik cestnega odbora v Boštanj; dr. Ignacij Namorš, župan v Veliki Dolini; dr. Ivan Mencinger, advokat na Krškem; dr. Josip Kosler, v Ljubljani; Rihard Janežič, ravnatelj hranilnice v Ljubljani; Henrik baron Lazzarini v Smledniku; Janko Urbančič, veleposestnik na Turnu; Adolf Obreza, drž. poslanec v Cerkljici; Fran Kotnik, na Vrhniki; Anton Aleš, dekan v Semiču; Anton Golobič, dekan v Cerkljah; Anton Ogulin, posestnik na Rudolfovem; Fran

bil? Ali nesem skrbel za njo bolj, kakor bi bila moja lastna hči. Ali me ni vzela iz proste volje? Ali se ni meni zahvaljevala, zvita tica? Ali mi ni prisegla zvestobe? Ne, ne zanašaj se, družina Andrejevič, na žensko zvestobo! Ženska zvestoba — je zaprta soba, hrastove duri in železna ključavnica. Prehitel se je Morozov, ko je izročil svojo čast mladej deklici. Preslepilo je tebe, starca, goreče srce! Goljufala te je mlada žena, zvita kača; smejali se ti bodo Moskvčani!

Tako je mislil Morozov in mučil se je z uganjevanjem. Hotel je iti bliže; pa jezdec bi jo utegnil pobegniti, in ne spoznal bi svojega sovražnika. Sklenil jo počakati.

Kakor nalašč je to noč neprestano šumel veter, in mesec se ni prikazal izza oblaka, Morozov ni spoznal niti obraza, niti glasú jezdecevega. Samo to je slišal, da je bojarinja rekla s solzami:

— Ljubim te bolj, kakor svoje življenje, bolj kakor rumeno solnce! Nikogar razen tebe še nesem ljubila, ga ljubiti ne morem, in ga tudi ne bom.

Kmalu je odšla Helena mimo Morozova, ne da bi ga bila zapazila.

(Dalje prih.)

Kavčič, posestnik v Medvodah; Janez Mahkot, c. kr. okr. glavar v Ljubljani; Anton Globočnik, c. kr. okr. glavar v Postojini; Albin grof Margheri-Commandona, drž. poslanec; Janez Modic, predsednik čebelarkega društva na Jesenicah; Anton Jeršan, posestnik na Unci; Leopold Dekleva, župan v Košani; Anton Lovše, župan v Šmartnem pri Litiji; Primož Pakiz, dr. Franjo Papež, Viljem Pfeifer, dr. Josip Poklukar, Luka Robič. Poročali bodo: O dednem pravu na kmetih L. Svetec; o kmet-skih domovih in hipotekarnih dolgovih dr. J. Vošnjak; o povzdigi kmetijstvu O. Detela; o pospeševanju domače industrije J. Murnik; o sredstvih proti žganjepijanstvu dr. M. Samec in o raznih nasvetih dr. J. Vošnjak. Enketa se začne 17. aprila ob 10. uri dopoldne v magistratni dvorani.

— (Umrl) je včeraj v Ljubljani gosp. Josip Marn, član in telovadec „Sokola“ v 21. letu. Lahka mu zemlja!

— („Slovenskega Gospodarja“) zadnja številka bila je zaplenjena, neki za tega delj, ker je dosednji odgovorni urednik g. J. odstopil in je katoliško tiskovno društvo novega odgovornega urednika c. kr. okr. glavarstvu naznanilo še le popoldne tistega dne, ki je imel „Slov. Gospodar“ iziti. Ta razlog ni v zakonu utemeljen. A vajeni smo v zadnji čas v Mariboru tako čudnih dogodkov, da bi nikakor ne strmeli, ako bi bila konfiskacija res zaradi tega se zvršila.

— (Iz Žavca) se nam piše: Gosp. Simon Kukuc, ki je lani kupil tukajšnjo pivovarno, popravil in uredil jo je prav izborno in zdaj vari tako izvrstno pivo, izključno iz domačega savijskega hmelja, da mora vsak narodnjak vesel biti tega napredka. Želeč g. Kukcu najboljši vspeh, zdi se nam umestno, občinstvo opozarjati na njegovo zares izvrstno pivo. Svoji k svojim!

— (Vabilo k seji občnega zbora) okrajne posojilnice v Ljutomeru. Dnevni red: 1. Poročilo nadzorništva o računu za leto 1883. 2. Izločitev udov, ki društvenih pravil ne izpolnjujejo. 3. Sprememba društvenih pravil. 4. Volitev ravnateljstva. 5. Volitev nadzorništva. 6. Volitev cenilne komisije. 7. Razni predlogi. Seja je na belo nedeljo to je 30. aprila t. l., v šolskem poslopju v Ljutomeru, in se začne ob 8 uri popoldnem.

— (V Ljubregu) na Hrvaškem razkrili so pri kopanju v nekem viaogradu vrelec. Na vodi pritakajoč iz vreleca opažala se je rujava, oljnata tekočina, katero so po preiskavi spoznali za petrolej.

— (Razpisano) je mesto okrajnega sodnika v Velikih Laščah. Prošnje do 25. t. m.

— (Razpisano) je mesto pristava pri c. k. okrožni sodnji v Celji, eventuelno pri kakej okr. sodnji. Prošnje do 24. t. m. — Dalje ste razpisani službi paznika I. in II. razreda v kaznilnici Karlau v Gradci za doslužene vojake obeh deželnih jezikov zmožne. Prošnje do 3. maja na vodstvo kaznilnice.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pariz 10. aprila. „Journal des Debats“ živahno pobija predlog v Times, da bi se v Egiptu ustanovil angleški protektorat in pravi, da bi francoski kabinet, ki bi se temu ne protivil z vsemi sredstvi, ravnal proti svoji najsvetejši dolžnosti.

Pariz 9. aprila. Na več krajih premo-govega rudnika v Anzinu bile so eksplozije dinamita, naperjene proti delalcem, ki se neso udeležili strika.

„Monde“ poroča, da so tuji misijoni dobili telegram, da so v Thanhoi v zapadnem Tonkingu pet francoskih misijonarjev in tri-deset katehetov posekali.

Kajira 9. aprila. Brzojavka Gordonova iz Kartuma z dne 30. marca poroča, da je bilo več sokobov s sovražniki, v katerih je Gordon nadvladal. Gordon ceni ustaše na 2000 mož. Mahdi jim je baje poslal šest kanonov. Gordon razorožil je 25. marca 250 baži-bo-zukov, ker so se protivili poveljem.

Razne vesti.

* (V Carigradu) je tako imenovani „Club oriental“, k kateremu imajo pristop le diplomati in jako bogati ljudje. Zadnjič so iz tega kluba izbacili dva bogata Grka, Corpi in Maregodato po imenu. Posodila sta klubovem članu Franchotti-ju, ki je veliko zaigral in bil v zadregi, na osem dni 10.000 gld., za kar jima je moral čez osem dni vrniti 14.000 gld.

* (Najbogatejši mož na svetu) je William H. Vanderbilt v Novem Jorku. Konci vsakega leta naredi svoj račun, kakor vsak reden kupec. Če tudi se rad ponaša s svojim bogastvom in vsakega po strani gleda, ako nema vsaj jeden milijon premoženja, vendar je dozda malokdo bil tako srečen, da bi bil mogel natančno pregledati razmere njegovega premoženja. Samo nekemu dobremu prijatelju je pred jednim letom povedal, da ima 196.000.000 dolarjev, da je tedaj bogatejši, kakor Westminsteri vojvoda, ki je najbogatejši na Ang-leškem. Kar pa on sam ni povedal, zračunili so drugi ljudje, da se njegovo premoženje vsako uro za 118050 dolarjev pomnoži, ker je svoje kapitale gotovo na najmanj 6% naložil, kakor jako prebri-san človek. Prve tedne vsakega leta pregleduje po svojih denarnih skrinjah, ter prešteva za koliko de-narja in denarnih papirjev se je minulo leto po-večšalo njega premoženje. Po naključju prišel je nekemu časniškemu poročevalcu pregled njegovega premoženja v roke, ki ima datum 15. januarja t. l. Iz tega je razvidno, da premoženje tega bogatina znaša že nad 200 milijonov dolarjev. Večina njego-vega premoženja je naložena v vrednostnih papirjih. — Vzlic temu pa živi ta mož jako skromno, na leto izda jedva 200.000 dolarjev, kar primeroma ni veliko, v katerej vsoti pa ni uštet ples, katerega napravi vsako leto, ki stane 40.000 gld. Tudi njegova soproga se jednostavno, če tudi elegantno in okusno oblači. Njene dragocenosti se cenijo na jedva 150.000 dolarjev.

Narodne-gospodarske stvari.

Program enquete

o kmet-skih razmerah na Kranjskem dné 17., 18. in 19. aprila 1884.

Posvetovalo se bode:

I. O dednem pravu na kmetih

(z ozirom na dotični vladni načrt v državnem zboru.)

1. vprašanje: Katere kmetije naj spadajo pod omenjeni zakon? Koliko naj imajo najmanj katastral-nega čistega prinosa, oziroma zemlje, koliko smejo največ imeti? (§. 1. vladnega načrta.)

2. vprašanje: Katere reči (fundus instruktus) se imajo smatrati za gospodarstvo potrebne? (§. 4.)

3. vprašanje: Kolikeri katastralni čisti prinos, ali kolikeri gruntni davek naj velja kot cena take kmetije (kmet-skega doma) pri izročitvi, ako se de-dič ne morejo med seboj pogoditi? (§. 7.)

4. vprašanje: Ali se naj pri izročitvi prejem-niku na korist odbije od prejemne cene neka svota in do katere visokosti? (§. 10.)

II. O kmet-skih domovih.

1. vprašanje: Ali bi se naj na Kranjskem usta-novili kmet-ski domovi, to je, kmetije, ki se ne smejo rušiti in vselej le kot celota prodati?

2. vprašanje: Ali se naj upisavanje kmetij mej kmet-ske domove prepušča prosti volji lastnikov, ali naj bode obligatno (uradno)?

3. vprašanje: Koliko se smé dolgovi uknjižiti na kmet-ski dom?

4. vprašanje: Pod katero cenó se kmet-ski dom ne smé eksekutivno prodati?

5. vprašanje: Ali naj imajo občine predpravo, da predvzamejo kmet-ski dom za tisto cenó, za ka-tero je bil pri eksekutivni dražbi prodan?

III. O hipotekarnih dolgovih na kmet-skih posestvih.

1. vprašanje: Kako se naj zabranjuje — ko-likor se dá — zadolženje na kmet-skih posestvih?

2. vprašanje: Ali bi se naj ustanovila deželna hipotekarna banka z namenom, da skrbi za amorti-zacijo sedanjih hipotekarnih dolgov?

3. vprašanje: Kako se naj ureja personalni kredit na kmetih?

IV. Kako se naj skrbi za povzdigo kmetijstva?

V. Kje in kako se naj pospešuje domača industrija?

VI. Kako se naj postopa proti žganjepijstvu?

VII. O raznih nasvetih gledé:

priklad na direktne davke, pristojbin ali desetka pri izročitvi kmetij, prostega ženitovanja, strogejšje občinske policije, naprave domačih ali mirovnih sodišč, postavljanja varuhov zapravljamim gospodarjem po nasvetu občine, odprave male loterije, odpravljanja porotnih sodnij za navadne zločine, odstranjenja davkarskih eksekutorjev, ceneje soli za živino itd.

Deželni odbor Kranjski, v Ljubljani, dné 25. marca 1884.

Gozdi ali pašniki?

Ta nadpis zdi se nam primeren, da ga posta-vimo na čelo govoru gorenje-štajerskega državnega poslanca, kmeta Bärnfeinda, čegar umestne be-sede v državnem zboru dné 24. marca t. l. so nam dovolj važne, da jih priobčimo in zlasti častite naše čitatelje po deželi opozarjamo ná-uje. Tudi gledé naše gozdne postave velja ruska prislovice. „Est modus in rebus!“ (Povsodi je držati mero!), da je namreč gozdarstvo gojiti tako, da pri tem sile ne trpijo drugi pogoji kmet-skega obstanka in napredka,

da se je pri uporabljenosti in izvrševanju gozdne postave ozirati tudi na posebne krajevne razmere in odnose kmetijskega življenja. Ali dajmo, da govori vrli Bärnfeind, državni poslanec za mursko in aniško dolino:

„Pri zemljedelstvu na Štajerskem, na moji rojstveni zemlji, zlasti na Gorenjem Štajerskem je mej drugim, ako se hoče navadno glavno gospodarstvo tamošnjih kmetijskih zemljišč vršiti dobro, pašnja nekaj jako važnega, tako da je popolnem prav, da se od visoke vlade zahteva pozornost in skrb za vzdrževanje in stanovitnost te za zemljedelstvo prevažne zadeve. Na našo žalost pa je že dovršena in dognana stvar, da se je premnogo pašnikov predelo v gozde, da se je po vsej pravici bati, da bodo gozdi naraščali na stroške pašnikov, kateri pa bodo uničeni. (Čujte! na desnici.) To pa se je godilo osobito v mojem ožjem volilnem okraju, v Judenburgu, pri učenitvah okrajnih cenilnih komisij za uravnavo zemljiškega davka na predlog gospoda gozdnega poročevalca, baje na višje povelje, in z zahvale vredno pripomočjo nekaterih delavskih in marljivih političnih nasprotnikov, ki so pripadali k industriji ter si najbrže za poznejše dni hoteli pripraviti cenó gorivo za svojo industrijo. (Veselost na desnici.)

Na reklamacije, katere so se pri reklamacijski komisiji oglašale zoper to gromadno predévanje pašnikov v gozde, se ni oziralo, in tudi centralna komisija se ni kar nič zmenila za prošnje, katere so zavoljo tega dobajale od prizadetih občin. Zakaj visoko ministerstvo za poljedelstvo ni porabilo svojega upliva, da bi se ugodno rešile premnoge peticije, tega še dandanes ne vemo. Morebiti je ekselencia gospod poljedelski minister danes v stanu, nam povedati razloge za to.

Kakor znano, je na Gorenjem Štajerskem živina poglavitni del narodovega imenja, zlasti od tistega časa, ko je cena lesu padla vsled neugodnih gospodarskih razmer. Tako je tudi znano, da je to živino mogoče vzdrževati le po sedanjih pašnikih, na katere se čez leto živino past zažene.

Če se torej obstoječi pašniki vsled v novih katastrof pogostega pretvarjanja pašnje zmanjšujejo, tedaj bi se morala tudi sedanja živina za veliko zmanjševati, ker s to krmo se dosedanja živina ne more vzdržati in čez zimo ohraniti. Naraven nasledek le-tega pa bo, da se bode zmanjšalo celo narodovo imenje; obeta se nam, da za to dobodemo v osemdesetih, sto ali kakor bode narast v več letih, odškodnino v pogozdenih šumah, to pa s tem popravkom, da le v tistih gozdi, v katerih bodo manjši stroški, prodajališče kje blizu dopuščali tako odškodnino; kjer so gozdi oddaljeni, kjer gre vsa vrednost v stroške, tam ne bo nobenega povračila za pašnjo.

Trdijo sicer, da gozd tako raste, kakeršno je podnebje; jaz pa mislim, da za štajersko deželo ta trditev sama po sebi nema nobenega pomena. Štajerska ima 54 procentov vsega površja same gozde, in jaz menim, da je ta razmera nasproti drugim deželam jako ugodna.

Kolikor dolgo ne bo znanstveno dokazana trditev, da se rast gozdov ravna po podnebnih razmerah, toliko časa se z isto pravico, mislim, in z isto verjetnostjo more trditvi tudi ravno nasprotno.

Če bi pa to tudi res bilo: po kateri pravici se more zahtevati, da se posamezni mora podvreči zakonitim servitutam gozdne postave, pa se mu za to ne dá nikakršne odškodnine? Ali bi ne bila ista pravica, če bi se posestnikom vinogradov na podlagi zgorejših razmer zaukazalo, da imajo pogozditi svoje vinograde? (Veselost na desnici.) Če se hoče v pravico posameznega sezati, to ima na vsak način javna korist kaj takega terjati in za prostovoljno ali prisiljeno odložitve pravic mora se dati primerno odškodnino.

O tem pa ni govoriti, če se po pašnji, kjer se vidi nekoliko dreves, da senco delajo, ali pa več vrst dreves živini za ográdo, če se, pravim, te pašnje z oblastno besedo: „to bode gozd“ -- za gozd proglasi, pravice odvzame, ne da bi se za to dalo primerne povračila.

Pašnja je brez tega pri odvezah zemljiških bremen in takozvanih uravnava velika izgubila. Po tisoč oral se je po nekaterih občinah odtegnilo pašnji, in jaz opozarjam, na tisto, kar sem leta 1880 v tem pogledu tudi pri točki „poljedelsko ministerstvo“ povedal. S pašnjo pa bi bilo pri kraji prej ali slej, če bi se v nove gozdne postave ne vsprejelo tudi določb, s katerimi bi dosedanja pašnja, ki je iz pašnje pretvorjena v gozd, bila postavno zavarovana takó, da se pasti sme tudi v bodoče.

Po določbah veljavne gozdne postave je gozda lastnik dolžan, pogozditi najmanj šesti del svojega in je njemu in tistemu, kateri ima pravico do pašnje, najmanj petnajst let zabranjeno, spuščati živino v tak del; ali mora dotični del ograditi, ali pa pastirja najeti, da živino odvráča, če ne, bo večno imel opraviti z gozdno postavo. Saj so se celo že v reklamacijem postopku izrekale prepovedi oblastev, ki so lastnikom gozda strogo branile, svojo živino zagnati v svoje pogozdene parcele.

Gospoda moja! Zemljiškim posestnikom preti od taci pretvarjanj pástvine v šumo velika nevarnost za njih glavno gospodarstvo.

Bojazen pred to nevarnostjo je izvéstno osnovana in opravičena, a tudi za splošno deželno ob-

delovanje so ta pretvarjanja zeló, zeló kvarljiva. Kakor sem že izpregovoril, znamevito bode vse narodno imenje šlo rakovo pot, zemljiški posestnik prišel bo ob pripomočke, da bi mogel zboljšavati drugo svoje gospodarstvo in sploh za vse potrebno skrbeti pri svojem kmetstvu.

Svobodna in praktična Švica je že davno spoznala, kako je ničevno, le pretirano, brezsmoteno pomnoževati gozde in že leta in leta obrača svojo skrb na dobro pašo, da bi jo povzdignila, ker od nje večidel zavisi narodno imenje; vodi jo pametno spoznanje, da tam, kjer bi se rado kaj pridobilo, treba je, da se za to kaj stori. Kar je Švici v prid, tudi nam ne more biti v kvaro.

Gospoda poljedelskega ministra dovoljujem si tedaj naprositi, da se v novo gozdno postavo vzprejmó določbe, ki bodo zakonito varovale pašo in potlačile strah poljedelskega prebivalstva, ki izvira odtod, ker se s predelávanjem pašnikov v gozde dela pašnikom sila in konec.

Priporočam te besede ekselenci gospodu poljedelskemu ministru, da jih dobrohotno preudari in se ná-nje ozira.

Tem Bärnfeindovim opomnjam je desnica v državnem zboru živo pritrjevala; tudi za naše dežele čuli smo že od živinorejcev jednake pritožbe, zatorej smo radi priobčili ta govor kmetijskega poslanca, kateri se ve da ima le namen, gozdno postavo omejiti tam, kjer je za kmetijstvo to storiti dobro in potrebno; vendar pa nam je naglašati, da se pri nas v veliki večini pašnikom ni treba še bati za svoj obstanek in samostalnost, ker je gozdna postava pokazala primeroma še jako malo moči in veljave, dasi ima že 31 let.

Tujci:

dne 9. aprila.

Pri Slovani: Reis z Dunaja. — pl. Koch iz Zagreba. — Dolenc z Dunaja.

Pri Malici: Hudetz z Dunaja. — Caris iz Trsta. — Robiček z Dunaja. — Wenger iz Trsta. — Neumann z Dunaja.

Umrli so v Ljubljani:

8. aprila: Ana Stadler, kleparjeva hči, 2 leti, Turjaški trg št. 2, za spridenjem krvi.

9. aprila: Jožef Marn, brivec, 21 let, Rimska cesta št. 17, za jetiko. — Jožefa Jnkopič, delavčeva hči, 7 let, Cesta na Loko št. 2, za otrpnenjem možganov.

V deželnej bolnici:

7. aprila: Mica Dolinar, gostija, 72 let, za plućnico. 8. aprila: Miha Zupančič, delavec, 48 let, za razširjenjem pluč.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
9. aprila	7. jutraj	732-73 mm.	+ 4-0° C	sl. svz.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	732-17 mm.	+ 12-0° C	z. svz.	jas.	
	9. zvečer	733-75 mm.	+ 6-4° C	sl. svz.	d. jas.	

Srednja temperatura + 7-5°, za 1-5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 10 aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 80	kr.
Srebrna renta	80	90
Zlata renta	101	25
5% marena renta	95	40
Akcije narodne banke	851	—
Kreditne akcije	321	50
London	121	35
Srebro	—	61
Napoi	—	70
Č. kr. cekini	—	25
Nemške marke	59	25
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123	75
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 171	25
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101	35
Ogrska zlata renta 6%	122	—
„ 4%	91	75
„ papirna renta 5%	88	55
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 114	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	108	40
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106	50
Kreditne srečke	100 gld. 175	—
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	118
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	213	25

95% spirit

(225—1)

z ali brez vinskega okusa po dnevnej ceni prodaja J. Kravagna v Ptuj.

V „Narodne Tiskarni“ se dobiva:

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal „*“ Stat nominis umbra.

Cena 70 kr., po pošti 5 kr. več.

Za málin graščine Grmadišče (Grünhof) pri Litiji išče se

spreten mlinar,

ki ume izdelovati moko, kakeršno kupujejo peki, in je popolno izveden v delih na žagi. — Vsprejme se o Sv. Juriji. (239—1)

Dober podobar

dobi takoj trajno delo

(226—3)

v mizariji Ivana Kratzerja v Ptuj.

Št. 5931.

(237—1)

Razglas.

V ponedeljek dne 21. aprila t. l. dopoldne ob 10. uri se bo pri tukajšnjem magistratu

mestna kopelj v Koleziji

za tekoče leto po očitnej dražbi oddala v najem. To se razglasi v splošno vednost z dostavkom, da se do dneva ustne dražbe sprejemajo tudi pismene ponudbe in da se dražbeni pogoji v uradnih urah izvedó pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 4. dan aprila 1884.

Za župana: Perona.

Natečaj

za oddajo službe užitninskega asistenta pri deželnem stavbenem uradu v Ljubljani.

Pri stavbenem uradu deželnega odbora kranjskega je izpraznena služba inženirskega asistenta z letno plačo 1000 gld. in s pravico do 4. v pokojnino nevštevnih petletnic po 100 gld.

Prositelji za to službo naj svoje prošnje z dokazili o svoji starosti, stanu in o svojih družinskih razmerah, o neomadeževanem življenju, avstrijskem državljanstvu, o znanju nemškega in slovenskega ali katerega drugega slovanskega jezika, o telesnem zdravju, dalje z dokazilom o dobro dovršenem drugem državnem ali diplomnem izpitu iz inženirske ali iz stroke za visoke stavbe na kaki tehnični visoki šoli v avstrijskem cesarstvu, oziroma o izpitu za državno stavbeno službo, kakor tudi slučajno z drugimi dokazili svojega teoretičnega in praktičnega izobraženja v cestnih, vodnih in visokih stavbah, pošljejo

do 10. maja 1884. l.

in sicer prositelji, ki so že v javni službi, potom svoje predpostavljene oblastni deželni odbor kranjskemu.

Kranjski deželni odbor,

v Ljubljani, dne 9. aprila 1884.

(238—1)

Deželni glavar: Thurn.

5000 1 (788—35)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnej povzetji, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati. Uzorci proti pošiljati marke za 10 kr.

V „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani

je izšel in se dobiva Turgenjeva roman: NOV. Preložil M. Mdlorh. Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr.

Za nižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešernin ali Prešeren, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revidre, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštne, za posamezne zvezke 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.